

VATAS-POSTI

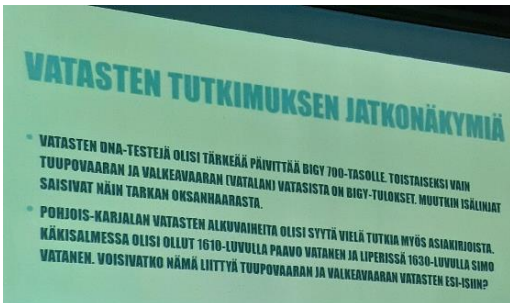
Vatasten sukuseura ry

Jäsenlehti n:o 22, syksy 2021

Ida Turusen piirros. Ida oli mukana Savonlinnassa 18.9.2021 ja oli myös Joensuussa 2.8.2014.

Kuvat: Aino Kurvinen

Kuvia sukujuhlalta 18.9.21

Kannen kuva: Sukuseuran uusi puheenjohtaja Anneli Saarinen on juuri saanut puheenjohtajan nuijan Kyösti Vataselta. Kuva: Aino Kurvinen

Lehteä toimittaa Vatasten sukuseuran tiedotusryhmä: Jukka Hirvonen, Aino Kurvinen, Anneli Saarinen ja Kari Vatanen
Painopaikka: Saimaprint Oy

Puheenjohtajan terveiset

Sukujuhlat Savonlinnassa ovat ohi, mutta meille siellä olleille ne ovat vielä tuoreessa muistissa. Spahotelli Casino tarjosi viehättävät puitteet kokoontumisellemme. Juhlapuheessaan Ari Kolehmainen kertoi, miten Vatasten Savon haara on oletettavasti suunnannut idästä suoraan Savoan, Rantasalmelle ja ympäristöön, enkä yhtään ihmettele. Varmasti silloisia esi-isiamme on hyvien kaskimaiden lisäksi houkutelletut myös ympäristön kauneus.

Savonlinnassa tapahtui jotain sellaista, jota en olisi vielä muutama vuosi taaksepäin osannut kuvitella. Sanotaankin, että kun jollekin antaa pikkusormensa, se vie koko käden, ja niin kävi nyt sitten minullekin. Väistyvä puheenjohtaja Kyösti kysyi sunnuntaiaamuna aamiaisella, että miltä minusta nyt tuntuu. Sanoin istuneeni hotellihuoneeni sängyn reunalla ja ihmetelleeni, että mitä edellispäivänä oikein oli tapahtunut?...Tässä sitä nyt ollaan enkä muuta voi!

Olen nyt siis sukuseuran uusi puheenjohtaja. Asun Suomen lounaiskolkassa Paraisilla Kirjalan saarella mieheni Jarmon kanssa. Lapset ovat jo lentäneet pesästä ja meillä on kunnia olla myös isovanhempia useille lapsenlapsille. Työskentelen läheisessä päiväkodissa varhaiskasvatuksen lastenhoitajana. Vatasen sukuun kuulun isoäitini Silja Vatasen kautta. Sukuhaarani on Iisalmen Kääriänsaaren Vatasia.

Harrastan sukututkimuksen lisäksi puutarhahoitoa, käsitöitä ja luonnossa liikkumista. Meri merkitsee minulle paljon. Uin, veneilen, ja nautin maailman kauneimmasta saaristosta. Yhdessä Jarmon kanssa toimimme vapaaehtoisina meripelastajina meripelastusala Ad Maren miehistössä.

Kun alus lähtee liikkeelle, kippari tekee reittisuunnitelman määränpäähän. Apuna hänellä on yleensä navigoija, joka seuraa vierellä karttaplotteria ja tutkaa ja tähyttää varmistaen oikean kulkusuunnan. Kansimiehet ovat apuna, missä kulloinkin tarvitaan.

Ajattelen, että Vatasten sukuseura on kuin yksi suuri alus. Puheenjohtaja luotsaa yhdessä sihteerin kanssa alusta tiettyyn suuntaan. Tärkeänä apuna heillä on hallitus eli kansimiehet ja kiinnitysköydet ovat kuin sukujuuret, joilla sukututkijat kiinnittävät meidät tiukasti aikaisempien sukupolvien ketjuun. Kaikki yhdessä pidämme aluksen kunnossa. Ilman polttoainetta ei kuitenkaan pitkälle selvitä. Hyvät sukuseuralaiset: Te olette se polttoaine, jota tarvitaan antamaan hyviä vinkkejä sukuseuran elähdyttämiseksi, jakamaan tietoa sukulaisista, tarinoita esivanhemmista, valokuvia ja materiaalia tätä Vatas-postia ja mahdollista seuraavaa sukukirjaa varten. Ilman teitä moottori ei käy!

Nyt uutena kipparina luotan, että Vatasten sukuseuralla on hyvät edellytykset edelleenkin pysyä pinnalla ja kulkea eteenpäin. Olenhan vuosien varrella tavannut ja oppinut tuntemaan teitä, Vatasten laajaan sukuun kuuluvat ja tiedän, että teissä on intoa ja kykyä vaikka mihin. Siksi uskalsin hypätä ohjaamoon. Uskaltakaa tekin lähestyä minua ja hallitusta kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa ja ennen kaikkea uusissa ideoissa. Uusia tuulia kaivataan!

Toivon kaikille hyvää loppusyksyä ja rauhaa joulun ja talven odotusta!

Anneli Saarinen

Pikkutytön kokemuksia, tuntemuksia ja muisteluita vuosilta 1939-1946

kirjoitti Aino Kakko e. Vatanen
28.4.2021

Heinävaaran Vatalan väki on tullut kummastelemaan, kun talon isäntä Tauno Vatanen on valjastanut härän rekensä eteen talvella 1922. Taulu 591.

Vatalan perhe 1917

Tauno Vatanen=ukko, Anna-Stiina
Vatanen=vanhamummo, Ilma Vatanen=kummi
Veikko Vatanen= Taunon ja Ilman veli

Tulipa hankittua VATASET sukukirja 1 ja selailtua Kiihtelysvaaran Heinävaaran sukuhaaraa tauluun 591 eli **Tauno Paavo Vatasen** tauluun asti. Olen lapsista vanhimman eli **Reinon** vanhin lapsi- ja

luonnollisesti myös koko jälkeläisjoukon vanhin. Synnyin kesäkuussa 1939 vähän ennen talvisodan alkua. Kun siirryin sukukirjan sivulle 184, ilmestyi eteeni lapsuuteni ensimmäisten vuosien tärkeä paikka ja ihmiset, joilla on osansa elämässäni. Vain mummo, *Tauno-ukon* vaimo **Lyyli-**mummo, puuttuu kirjan kuvasta. Minulle hän oli *nuormummo*. Kun rauha oli koittanut ja siirryin 6-vuotiaana Karsikkovaaran supistettuun kansakouluun, käynnit tässä lapsuuden tärkeässä paikassa harvenivat.

Aino 10 kk ikäisenä Lyyli-mummon sylissä.

Talo on omassa sanastossani *Heinävaaran mummola*, kirjassa Vatala. Isäni on siis sieltä lähtöisin, mutta naimisiin mentyään hän siirtyi maaviljelijäksi Kiihtelysvaaran Keskijärvelle, kotivävyksi äitini perheen kotitalalle noin 10 km päähän. Kerrotaan, että Tauno Vatanen mennessään tervehtimään poikaansa, ihmetteli, että mihin korpeen poika onkaan joutunut. Maantie Ilomantsin valtatieltä näytti vievän

hyvinkin metsäiseen maisemaan. Vatalan mummolatalossa on jo vuonna 1940 kirjan kuvaan verrattuna uudenlainen ulkonäkö, lautavuoraus ja uusi kuisti.

Koska Heinävaaran mummolassa oli puhelin, vierailimme äitini kanssa siellä paljon sotien aikana. Oli mahdollista saada kuulumisia isästä rintamalta. Saatoimme isää lomilta joskus Joensuuhun asti, milloin mikäkin kyyti järjestyi. Keskijärven kotini ja Heinävaaran mummolan välimatka taittui hevosella ajaen. Äitini osasi valjastaa hevosen ja ohjastaa sitä turvallisesti jopa vanhan valtatie jyrkimmissäkin mäissä. Joskus isäni lomalla ollessa, kun postiauto ei kulkenut eikä hevosta ollut käytettävissä, matkasin isäni sotilasrepussa kodista toiseen. Olin kuulemma kylän kohdalla vaatinut päästä itse kävelemään. Häkäpönttöautojakaan ei liiennyt meitä kuljettamaan. Kotien välimatkan kulkemiseen liittyi minulla myöhemmin pelkoa, sillä Heinävaaralla alas ammutusta venäläiskoneesta oli laskuvarjolla pelastunut henkilö, joka oli lähtenyt pakenemaan Mörskän suuntaan. Mörskä oli metsään tehty piilopaikka, johon voitiin kylältä tarvittaessa siirtyä. En koskaan käynyt Mörskässä, mikä harmittaa. Venäläissotilaan pakenemisen aikaan Mörskästä tuli äkkilähtö pois. Tapahtuman aiheuttama pelkoni oli sodan aikaisista tuntuvin ja pitkävaikutteisoin ulottuen aikaan rauhan tekemisen jälkeen, pelkästään sitä metsää kohtaan.

Itse valtatie oli varottava ja pienoisen pelon paikka sekin. Minua neuvottiin, että jos näet liikkeellä sotamiehiä, joilla on tähti hatussa niin on heti tultava kotiin. Venäläisillä sotilailla oli tähtimerkki.

Taloa vastapäätä neliön muotoisella pihalla oli luhtiaitta, josta nuormummo haki kanssani peltivakalla jauhoja lettujen paistoa varten. Hän oli huolehtivainen ja opettava mummo. Vasemmalla reunalla kuistilla seisossa oli navetta ylisineen ja sen vastakkaisella reunalla isot, komeat syreenipensaat ja

niiden takana omenapuutarha. Syreenit ja puutarhan muistan ja muistelen niitä vielä nytkin. Ylisillä oli joskus sotilaita syömässä lepohekellään. Muistan saaneeni heiltä pikkutyttöille arvokkaita kiiltäviä juuston ympärillä olleita käärepapereita. Pihamaalla seisoskeli joskus useita hevosia ja muista niiden lautasille tehdyt numerot tai kirjaimet.

Yhdessä pihan kulmauksessa oli sauna ja niinpä me pikkutyöt jo silloin hallitsimme paljon esiasteen käytön. Kuvassa olen isompi tyttö korvossa /paljussa. En tiedä, kuka toinen tyttö on.

Tytöt korvossa, vasemmalla minä Aino.

Kuva äidistä ja minusta kesällä 1941. Taustalla näkyy mummolatalon uusittu kuisti ja takanamme isot syreenipensaat.

Mennäänpä sisälle taloon. Tuvassa oli iso muuri, jossa alhaalla oli isompi onkalo pitkille uunipuille ja pienempi muuhun käyttöön. Kohdallani tarve oli, että sotalentokoneiden lentäessä liki osasin kertoman mukaan itse mennä suojaan pienempään onkaloon. Talon tuvassa oli vaaleat kalkitut seinät, muutama kamari ja sali. Etenkin jouluna kokoonnuimme isolla joukolla saliin juhlaa viettämään. Ei välttämättä juuri jouluna, mutta joskus oli selvittävä lumihangesta. Kun lumiaura sattui tulemaan vastaan, pillastui hevonen ja lensimme hevosen ja reen mukana pellolle lumihankeen mukkeliis makkeliis.

Yhdessä kamarissa oli salaperäinen minua kovasti kiinnostanut lipasto, tumma väriltään, ja siinä oli salainen lokero, sanottiin. Koskaan ei selvinnyt, oliko ja mitä se olisi sisältänyt. Tuo kamari oli ilmeisesti talon nuorimpien poikien huone. Sali oli ajan henkeen kuin vieraita varten kalustettu, siellä oli myös harmooni. Isäni nuorimpien veljien, Paulin ja Yrjön, oli tapana pelotella minua, että harmoonissa asuu Poru. Mikähän lieneekin ollut. Kysyin Yrjöltä vuosien jälkeen, että missä Poru nyt asuu, kun harmoonia ei ole. En saanut vastausta, hymyn kylläkin. Kun nukuin salissa, tarkasti Tauno-ukko iltaisin, että ikkunat olivat sodan vaaran takia tiiviisti peitetyt eikä valon kajastustakaan näkynyt ulos. Talon toisessa päässä olivat kansanhuollon tilat. Sisällä oli kaikkea pikkutyölle mielenkiintoista: kosmoskyniä, mustekirjoitusvälineet kuivaimineen sekä sinipunakyniä. Kun sinipunakynät oli käytetty tyngiksi, antoi virkailija tyngät minun käyttööni. Mikä aarre! Mustekuivaimen olin itse nimittänyt sanalla *niuu*, mikä on kuvaava nimitys, sillä kaarevan pohjansa takia kuivain näytti niiailevan.

Ihmisistä mummolan salissa on ensimmäisenä vasemmalla Tauno Vatanen lukemassa Suometarta. Hänestä tehty muotokuva riippuu seinällä. Talon kuvassa kirjan s. 184 mainittu härän reen eteen

valjastaminen kuvaa hänen luonteenlaatuaan sillä muistelen hänen olleen huumorimiehiä. Lapsen kanssa hän tuli ilmeisen hyvin toimeen ja lapsi piti hänestä. Muistan, kun hän hevostärryllään ajoi Keskijärvelle ja liinakkoharja kääntyi kujosille talon suuntaan, juoksin nopeasti pihalle eli pihamaalle tapaamaan häntä. Hänestä kerrottiin juttuja, esim., kun joukko romaaneja (silloisessa kielenkäytössä mustalaisia) tuli taloon pyytämään ruokaa, sanoi Tauno-isäntä, että laittaakaahan emännät ruokaa pöytään. Syömisen jälkeen lähdetään heinäpellolle. Ei tullut tekijöitä heinäpellolle, kun eivät jääneet ruokaakaan odottamaan. Tauno Vatasesta on tallenne, jonka prof. Nirvi nauhoitti 1960-luvulla. Tauno Vatanen, Lyyli Vatanen ja Ilma Vatanen kertovat siinä murrejuttujaan.

Seuraava kuvan henkilö on minulle *vanhamummo*, **Anna-Stiina Vatanen** e. Karvonen. Muistelen minulle kerrotun, että kerrankin minut oli lähetetty hänen hoiviinsa tuvan viereiseen pikkuhuoneeseen tarkoituksena, että hän nukuttaa minut päiväunille. Olin hetken päästä ilmestynyt tupaan ja sanonut, että olkaa hiljaa, jotta mummo saa nukkua.

Sitten näen **Ilma Vatasen**, Tauno Vatasen siskon. Hän asui pienessä talossaan vastapäätä Ilomantsi-Joensuun valtatie toisella puolella. Hän oli *kummitätini* ja poikkesin häntä tervehtimään aina kun mahdollista. Hänen kodissaan oli erilaisia esineitä kuin maalaistalon tuvassa. Esim. taulu Kaskenpolttajat on jäänyt mieleen monien muiden pienempien esineiden lisäksi. Esineet olivat pikkutyöstä kiinnostavia. Olin kuulemma ehdottanut, että huonekalujen järjestystä muutettaisiin ja matot vietäisiin puisteltaviksi. Syytä ei olisi ollut eikä niin tapahtunutkaan enkä osaa sanoa, mistä tämä sisustusinnostukseni johtui. Ilma-täti tarjosi aina mehua ja tietynlaista kakkumaista pullaa. Hänen juttelemistaan asioista saisi romaanin sillä hän oli myöhemmän ymmär-

rykseni mukaan erittäin monipuolisesti elämään osallistunut ja osaava ihminen. Luulen, että kuvassa hänen päänsä päällä oleva piirros on hänestä itsestään.

Ehkä v. 1941 navetalta päin tulossa. Taustalla pilkottaa Ilma Vatasen talo. Potkuria työntävää henkilöä en pysty nimeämään.

Viimeisenä on **Veikko Vatanen**, Tauno Vatasen veli, jonka vain tiesin, mutta en tuntenut.

Lopuksi muutamia hajanaisia muisteluja:

Sodan aikaisesta tytön vaatetuksesta kerron, että äitini ompelien lisäksi sain Heinävaaran tätini käyttämiä mekkoja, jotka olivat kauniita ja erilaisia oppikoululaisen mekkoja. Mekon lisäksi olivat käytössä esiliinat. Kenkäni olivat sota-aikana puupohjaiset ja päällyys jostakin paperinarusta. Tukka oli leteillä ja sukulaisvieraat toivat tuomisinaan silkin nauhoja ruseteiksi. Leluja oli vain muutama. Pehmolelu, jonka nimesin Jussi Piipposeksi (postiauton rahastajan mukaan). Oli myös kuminen lelu Inka nimeltään sekä isohko punahameinen nukke, jonka hame oli tehty paperinarusta. Kaikki ovat pahaksi onneksi hävinneet. Nuo lelut olivat käytössä Keskijärven kodissa ja niitä ei kuljetettu mukana paikasta toiseen. Heinävaaran

mummolassa käynnit olivat vierailuluonteisia aikuisten ihmisten parissa vietettyjä hetkiä eikä niinkään töissä mukana oloa.

Aino 1 v 10 kk ikäisenä Jussi Piipposen ja Inkan kanssa. Oikealla Aino v. 1944 5 v. iässä puupohjakengissä, letit ja rusetit ojennuksessa sekä voikukkaseppele päässä

Ruokailusta muistan erityisesti sen, että vatsavaivani takia maidon piti olla ehdottoman tuoretta. Lyyli-mummo kertoi, että isäni juoksi kuin hirvi Heinävaaran mummolan maakellariin, jossa maitoa säilytettiin viileässä tilassa. Kun isäni oli lähdössä sotakomennukselle, oli hän halunnut olla hetken kahden kesken pienen tyttärensä kanssa.

Kuvaamani ajanjakson loppupuolella perheemme oli jo kasvanut kahdella velipojalla, joista toisen uskoteltiin minulle tuodun sodan aikana ylitsemme lentäneellä lentokoneella. Koska isä oli rintamalla edelleen, vierailimme usein Heinävaaran mummolassa.

Tuollaista sisältyy kahteen valokuvaan Vataset-kirjassa.

SUKUSEURAN JUHLAKOKOUS SAVONLINNASSA

Koronapandemian johdosta vuodella eteenpäin siirtynyt Vatasten sukuseuran 10-vuotistaipaleen ja ensimmäisen sukukirjan julkistamisen juhlakokous päästiin viimein viettämään 18.9.2021 Savonlinnassa. 35 ”rohkelikkoa” sukuseuran jäsentä kokoontui Spahotel Casinon tiloissa koronaturvallisuus huomioiden ja vietti lauantai-iltapäivän hyvin sujuneen sukukokouksen ja -juhlan parissa. Kokouspaikalla oli nähtävillä myös valokuvia, kirjallisuutta ja lehtileikkeitä sekä mahdollisuus tavata muita sukulaisia/sukuhaarojen edustajia. Perinteiset arpajaiset Marjatta Vatasen hoitamana keräsivät taas pesämunaa sukuseuran toimintaan.

Lounastarjoilun jälkeen käynnistynyt sukukokous meni puheenjohtaja Kyösti Vatasen johdolla lupsakkaan jouheasti läpi reilussa tunnissa. Alussa pidettiin hiljainen hetki edellisen kokouksen jälkeen keskuudestamme poistuneille. Taaksepäin katsottavat asiat eli vuosien 2018–2020 tilinpäätökset ja vuosikertomukset hyväksyttiin ja vastuuvolliset saivat vastuuvapauden.

Kokous hyväksyi myös vuosien 2021–2023 toimintasuunnitelmat, jäsenmaksut ja talousarviot. Sukuseuran puheenjohtajan valinnassa tehtiinkin sitten historiaa, kun seuran perustamisesta lähtien Vatasten sukuseuraa luotsannut Kyösti Vatanen halusi jättäytyä pois ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti nykyinen varapuheenjohtaja Anneli Saarinen Paraisilta. Hallitus sai muutenkin uutta ”verta”, kun varapuheenjohtajaksi valittiin Esko Vatanen Tampereelta ja Marko Vatanen Hämeenlinnasta tuli jäseneksi. Aiemmat hallituksen jäsenet Tarja Hukka, Maija Väänänen, Liisa Koponen ja Pekka K. Vatanen valittiin jatkamaan.

Sukukokous päätti myös kutsua hallituksen esityksestä sukuseuran kunniajäseniksi pitkäaikaisen sihteerin Matti Koposen ja pitkäaikaisen puheenjohtajan Kyösti Vatasen. Kunniajäseneksi voidaan kutsua henkilö, joka on erityisesti ansioitunut seuran toiminnassa tai muulla toiminnallaan edistänyt huomattavasti seuran tarkoituksen toteutumista.

Kokouksen päätteeksi uusi sukuseuran puheenjohtaja Anneli Saarinen kiitti kokousväkeä luottamuksesta ja samalla kiitti lämpimästi Kyösti Vatasta pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta sukuseuran luotsaamisesta. Kyösti Vatanen luovutti sukuseuran puheenjohtajan kokousnuijan uudelle puheenjohtajalle. Seuraava sukukokous pidetään vuonna 2023.

SUKUJUHLASSA SUKUKIRJAN JULKISTAMINEN

Sukukokouksen päätyttyä pienen hengähdystauon jälkeen pidettiin yhteinen sukujuhla, jonka avasi Kyösti Vatanen. Paikkakunnan osaamista kuultiin Savonlinnan taidelukion Lakeside Quintet -nuorisobändiltä, joka esitti solistinsa Alisa Vishniakovan johdolla kolme laulua. Juhlapuheessa sukututkija Ari Kolehmainen avasi kuulijoille mielenkiintoisesti Vatasten isälinjojen vaiheita ja asutushistoriaa. Vastavalittu sukuseuran puheenjohtaja Anneli Saarinen esitti yhden runon sekä sihteeri Matti Koposen laatiman sukuseuran 10-vuotishistoriikin. Sukuseuran ensimmäisen sukukirjan syntyä ja tarinaa valotti puheessaan Anssi Saura, joka on toimittanut kirjan yhdessä Jukka Hirvososen kanssa. Juhlaväkikin pääsi aukaisemaan äänijänteitään yhteislauluin, joista Savolaisen laulu päätti lämminhenkisen tilaisuuden. Sitten päästiinkin juhlan luonteeseen sopien täytekakkukahveille.

Pekka K. Vatanen

Kyösti haluaa kiittää

Siirtynyt sukukokous ja -juhla on ohi

Vatasten sukuseuran sukukokous ja yhdistetty 10-vuotisjuhla ja sukukirjan julkistaminen ovat siirtyneet vuoden myöhässä historiaan. Näiden tilaisuuksien olisi pitänyt olla jo syksyllä 2020, mutta paha pandemia vierailta mailta tuli viivyttämään monta muutakin suunnitelmaa kuin meidän sukuseuraamme.

Sukuseuran hallitus

Seuran hallitus oli aikaisemmin pitänyt vain yhden fyysisen kokouksen vuodessa. Nyt ei kahtena vuonna pidetty niitäkään, vaan toimittiin sähköpostin kautta. Hyvin toiminta kävi näinkin ja asiat tuli hoidettua.

Hallituksessa toimivat ovat tehneet puheenjohtajan työn hyvin helpoksi. He ovat ottaneet rakentavasti kantaa esillä olleisiin asioihin ja tehneet hyviä esityksiä niistä.

Hallituksessa toimivat nyt päättyneellä kaudella varapuheenjohtajana Anneli Saarinen. Hänet valittiin yksimielisesti uudeksi seuran puheenjohtajaksi. Allekirjoittanut sai puheenjohtajuudesta luopuessaan kuulla kehuja niin paljon, ettei tunnistanut enää itseään.

Sihteerinä on toiminut kahdeksan vuotta Matti Koponen. Eikä ole toiminut suotta. Hän on hoitanut kaikki juoksevat asiat todella hyvin ja kaikki on toiminut ajoissa. Seuran ensimmäinen kunniajäsenyys meni Matille eli oikeaan osoitteeseen. Parhaat onnittelut siitä Matille. Rahoja on hoitanut todella mallikkaasti Pekka K. Vatanen. Olemme saaneet sukukokouksissa kuunnella Pekka K.:n selvääkin selvempää selostusta. Hallitus yritti tiheällä kammalla kammaten löytää hallitukselle uutta sihteerä. Varmasti seuran onneksi Pekka K. jatkaa taloudenhoitajana ja lupautui myös sihteeriksi kahdeksi vuodeksi.

Haluan muistaa toisiakin hallituksen jäseniä; Tarja Hukkaa, Maija Väänästä ja Liisa Matin vaimo Koposta. Liisa on varmasti joutunut auttamaan sihteerä esim. lehtien postittamisessa.

Haluan kiittää Teitä kaikkia puheenjohtajan työn tekemisestä helpoksi.

Loput kiitokset minne ne kuuluvat

Seuramme sukututkijat ja sukukirjaryhmä. Ilman heitä meillä ei olisi koottuna suurta aineistoa suvustamme ja kehuttua Sukukirja 1:stä.

Parhaita kehuja kirjastamme olen saanut erään lehden toimittajalta, ken lausui tutustuttuaan sukukirjaamme: ”Miksi en ole syntynyt Vatasten sukuun.”

Ilman sukututkijoiden runsasta työmäärää ei olisi mistä kirjoittaisi sukukirjan. He ovat tehneet valtavan työn kirjan hyväksi. Olen ollut ja olen edelleen sitä mieltä, että sukukirjamme arvoa nostaa paljon se, että se on tehty käytännössä omana työnä.

Seuramme halusi muistaa kiittäen kukkasin sukututkijoita ja kirjaryhmää. Muistetuiksi tulivat juhlassa paikalla olleet Anneli Saarinen, Anja ja Anssi Saura. Anneli ja Anja tutkivat sukuamme. Anssi on taas DNA-yhdyshenkilömme ja myös kirjamme eteen työtä tehnyt henkilö. Sitten kukitettiin sukututkija Tuula Kinnunen ja Aino Kurvinen. Aino toimi seuramme sihteerinä ensimmäiset kaksi vuotta. Sen jälkeen hän on pitänyt huolta, että saamme oman lehtemme kaksi kertaa vuodessa luettavaksemme.

Väistyvä puheenjohtaja ei itseään osannut mukaan kukkasten saajiin laskea, joten Pekka K. Vatanen jäi juhlassa ilman kukkaa, mutta Kyösti toimitti sen Pekka K.:lle myöhemmin kiitoksien kera.

Juhlasta poissa olivat Jukka Hirvonen ja Elsa Kaipio ja he saivat muistamiset myöhemmin. Jukkaa voi pitää eniten sukuamme tutkineena ja siitä tietävänä. Hän on henkilö, joka on tehnyt eniten kirjamme hyväksi työtä.

Pekka K. Vatanen ja allekirjoittanut toimitti Matti Kuposelle terveiset ja kiitokset sukujuhlista. Matti sai myös seinätaulun kunniajäsenyydestä.

Lopuksi Kyösti haluaa esittää kiitokset kaikille sukuseuramme toiminnassa mukana olleille ja seuran toiminnan mahdolliseksi tehneille jäsenille.

Hyvää jatkoa seurallemme toivottaa

Kyösti Vatanen

Esko Vatanen esittäytyy

Yllättäen minut valittiin Vatasten sukuseuran hallituksen varapuheenjohtajaksi syyskuussa Savonlinnan sukutapaamisessa, joten lienee paikallaan muutamalla sanalla esitellä itseäni.

Olen Pielisjärvi/Lieksan sukuhaarasta, josta seuran toimintaa on ilmeisesti osallistuttu verrattain vähän. Olen asunut suurimman osan elämästäni Tampereella, jo yli 40 vuoden ajan, mutta synnyin- ja lapsuudenmaisemani oli Pielinen Pielisjärvellä. Tosin Pielinen siinsi komeana seitsemän kilometrin päässä lapsuudenkotini pihasta Hevosvaaralta katsottuna. Monien muiden aikani nuorten tavoin Lieksaan liittynyt Pielisjärvi ei kyennyt tarjoamaan minulle elinmahdollisuuksia, vaan niitä oli lähdettävä hakemaan etelän maalikylistä. Oma elämänpolkuni kulki 1970 -luvulla Joensuun kautta nykyiseen kotikaupunkiini Tampereelle opintojen perässä. Tampereelle tulin suorittamaan yhteiskunnallista tutkintoa Tampereen yliopiston opetusjaostoon ja sen lisäksi olen suorittanut myös järjestöosaamisen syventävät ammatilliset TaY:n täydennyskoulutuskeskuksessa. Tampereelta löytyi myös vaimo ja sen myötä syntyi perhe, johon nykyisin kuuluu kaksi tytärtä puolisoineen, sekä neljä lastenlasta.

Olen työskennellyt lähes koko työelämäni järjestöjen palveluksessa, joissa ehdin työskennellä 46 vuotta ennen eläkeläistymistäni pari vuotta sitten. Järjestöuraleni on mahtunut nuoriso-, vammais- ja urheilutoimintaa ja viimeiset 13 vuotta ammattiliittojen palveluksessa ja olen saanut olla eri tehtävissä tekemisissä monenlaisten ihmisten kanssa ympäri maan.

Vaikka työni on ollutkin järjestöpainotteista, niin järjestötoiminta on ollut ensi sijassa

harrastukseni, joka on avannut uusia mahdollisuuksia myös työelämässä. Olen luottamustoimisesti ollut mukana useiden kymmenien järjestöjen johtotehtävissä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti kuudella eri vuosikymmenellä.

Miksi sitten tulin lähteneeksi mukaan myös sukuseuraan. Siihen on kaksi syytä. Ensinnä en katsonut olevan perusteltua kieltäytyä, jos minun kokemuksellani koettiin olevan käyttöä sukuseuran työssä.

Toiseksi minua on useamman vuosikymmenen ajan kiehtonut tarina isosedästäni Taavetista, joka lähti työnperässä Venäjälle 1910-luvulla. Viimeisen kerran hän kävi vanhempiaan tapaamassa vuonna 1918, jonka jälkeen jäljet ovat kadonneet. On mahdollista, että suvun tarina on jatkunut hänen uudessa kotimaassaan. Kaipaani siis lisää tietoa Venäjällä asuvista Vatasista, johon toivon sukuseuran kautta olevan mahdollisuuksia.

Anneli Saarinen esitti runon:

Rakkautentunnustus isänmaalle

Raili Malmberg

Kun olin ihan pieni tyttö,
minun isänmaani oli pähkinän kokoinen.
Se oli niin pieni,
että sen sisään juuri ja juuri mahtui
minun maailmani ydin:
Koti ja äidin syli,
isän käsi ja yhdessä luettu iltarukous.
Kun olin pieni,
minun isänmaani maistui mansikkamaidolta
ja tuoksui niin kuin vastaleivottu leipä,
eikä kulkusten kilinä koskaan kokonaan lakannut
siellä kuulumasta.

Kun minusta tuli aikuinen,
minun isänmaani kasvoi Suomen kokoiseksi
ja sai ihan uudet ulottuvuudet.
Minä opin rakastamaan sitä aikuisen naisen
rakkaudella.
Opin löytämään yhä uusia vastauksia kysymykseeni:
mikä on minun isänmaani
ja miksi se on minulle niin rakas.

Minun isänmaani on tietysti tämä maa,
alue, jota kartalla kutsutaan Suomeksi,
sen järvet ja metsät, vainiot ja viljapellot,
kylät ja kaupungit.
Suven suloisuus ja talven kuurainen kimallus,
kevään liekehtivä vihreys ja syksyn purppurakulta.

Mutta minun isänmaani on muutakin.
Minun isänmaani on itsenäisyys.
Minun isänmaani on vapaus,
sananvapaus, liikkumisenvapaus, vapaus olla omaa
mieltäni asioista.

Minun isänmaahani kuuluu kaikki se,
missä ihmisen henkiset juuret ovat,
kulttuuri, kieli,
tämä murteista rikas, vivahteikas ja sointuva
suomen kieli,
jota niin monet runoilijat ovat käyttäneet kuin jaloa
instrumenttia:
" Ruislinnun laulu korvissani/ tähkäpäiden päällä
täysi kuu/
kesäyön on onni omanani/kaskisavuun laaksot
verhouu..."

Isänmaani on lippu ja laulu, itku ja nauru,
rukous ja kirous,
syntyminen ja kuoleminen,
työnteko, viha ja rakkaus.
Se on Sibeliuksen sinfonia ja Porilaisten marssi,
mutta se on myös suvivirsi ja Monosen
Satumaa-tango
haikeasti haitarilla soitettuna.

Isänmaani on suomalainen kansa,
minun kansani,
kaikki suomalaiset ikään, ammattiin, asuinpaikkaan
katsomatta,
puoluekannasta riippumatta,
työläinen ja talonpoika, palkansaaja ja johtaja,
maalainen ja kaupunkilainen, nuori ja vanha.

Minun isänmaahani kuuluu myös suomalainen
menneisyys.
En voi puhua isänmaasta muistamatta
menneitten sukupolvien työtä.
Tuhannet ja taas tuhannet esivanhempamme,
eivät vain merkkimiehet ja -naiset,
vaan aivan tavalliset kansannaiset ja -miehet,
ovat tekemällänsä työllä ja uurastuksella
luoneet sen pohjan, jolle kaikki tässä maassa
loppujen lopuksi rakentuu.

Minun isänmaahani kuuluvat myös
sankariristien rivit,
niiden veljiemme ja sisartemme muiston
kunnioittaminen,
jotka eivät väistäneet vastuuta silloin,
kun isänmaa heiltä vastuunkantamista ja
uhrauksia vaati,
ja joita saamme kiittää siitä,
että nyt voimme elää vapaan maan vapaina
kansalaisina.

Eläköön, kauan eläköön Suomi!

Lakeside Quintet -bändi esitti kappaleet Kulkuri ja Joutsen, Ystävän laulu ja Muista minua. Kuva: Aino Kurvinen

Alisa Vishniakova kirjoitti tervehdyksensä:

Moi! Olemme Taikkarin yliabeja eli valmistumme tässä piakkoin muutaman kuukauden päästä. Soitamme bändissämme Lakeside Quintet musiikkia laidasta laitaan.

Soittimetkin vaihtelevat mielen ja tarpeen mukaan :)

- *laulu, Alisa Vishniakova*
- *kitara, Paavo Huttunen*
- *piano, Elli Astikainen*
- *basso, Lauri Ikävalko*
- *rummut, Joel Järvensivu*

Tulemme mielellään soittamaan erilaisiin tilaisuuksiin!

Alisa puh. 044 2358354 tai Lauri 045 2716127 tai Paavo 045 3159415

Sukukokouksessa esitettyjä kysymyksiä

Vatas-posti sähköisenä? Kenelle riittää jäsenlehti sähköpostilla toimitettuna?

Lehden painatus- ja etenkin postitusmaksut ovat nousseet.

Ei makseta turhaan, mikäli luet mieluummin digilehteä.

Milloin seuraava, vuoden 2023 sukujuhla; heinäkuussa, elokuussa vai syyskuussa?

Saadaanko enemmän osallistujia, mukaan myös nuoria ja lapsia,
jos kokous ja juhla olisi vaikka heinäkuussa?

**Kerro mielipiteesi sihteerille, Pekka K. Vataselle tai
kenelle tahansa sukuseuran yhteyshenkilölle.**

Vataset, sukukirja 1 - vielä ennättää Jouluksi

Noin 40 nopeinta ehtii saada hienon Vatasten sukukirjan itselleen tai joululahjaksi! Kirjan hinta on 55 € + lähetyskulut.

Tilaukset: Pekka K. Vatanen, puh 045 3231883 tai pekka.k.vatanen@viestilinja.fi

Marko Vatanen

Kuva: Keijo Kuntola

Hannele ja Marko Vatanen Hämeenlinnasta ilmoittautumassa sukujuhlaan.
Marko Vatanen valittiin sukuseuran hallitukseen.

Hei

Nimeni on Marko "Make" Vatanen. Olen 52-vuotias 4 lapsen isä. Lasten nimet ovat Nicolas, Inka, Eea ja Mikael. Kaikki lapseni ovat nykyään jo täysi-ikäisiä. Vaimoni on nimeltään Hannele. Olemme pitäneen samaa taloutta jo 33 vuotta yhdessä.

Olen syntynyt Stadissa eli Helsingissä ja nykyään vaikutan

Hämeenlinnassa. Perheeseeni kuuluu myös 6-vuotias alaskanmalamuutti, nimeltään Sisu.

Olen tehnyt pitkän rupeaman yrittäjänä rakennusalalla, mutta nykyään eläkkeellä.

Harrastuksiini kuuluu moottoripyöräily, koiran kanssa ulkoilu, mökkeily, veneily Saimaalla, jossa sijaitsee myös mökkini.

Kuulun Heinävaaran Vatasiin.

Onnea!

**Ville Vatanen
Kiihtelysvaara
Uskali**

**Itä-Suomen Vuoden
nuori autourheilija,
aluemestari ja Suomi
cupin hopeamitalisti**

Suvussa tapahtuu:

Ajasta iäisyyteen:

Elvi Johanna Häkkinen o.s. Vatanen

s. 21.2.1929 Tohmajärven Murtoi, k. 7.10.2021

Elvi Häkkisen muisteluita ja kuvia oli kevään 2019 Vatas-postissa.

Mikko Vatanen

s. 8.7.1930 Tohmajärvi, k. 28.10.2020 Tohmajärvi

Mikko Vatanen oli Vatasten sukuseuran perustamis-kokouksessa ja ensimmäisessä sukujuhlissa Raatevaarassa.

Vatasten sukuseuran kotisivut: www.vataset.fi

Vatasten sukuseuran Facebook-ryhmä: <https://www.facebook.com/groups/vatastensukuseura/>

Muistutus maksamattomista jäsenmaksuista

Sukukokous vahvisti jäsenmaksuksi entiset: 20 € jäseneltä/vuosi, lisäksi 5 €/vuosi saman talouden perheenjäseneltä. Sihteeri Pekka K. Vataselta voi tarvittaessa kysyä maksutilanteestaan.

Vatasten sukuseura ry:n tili: Vaara-Karjalan Osuuspankki: FI19 5047 0720 0361 48

Ilmoitathan maksun yhteydessä viestikentässä: Jäsenmaksu *vuosi* sekä *nimi- ja osoitetietosi*.

Yhteystiedot

Vatasten sukuseuran puheenjohtaja ja sukututkimus:

Anneli saarinen
Kauratie 32
21610 Kirjala
puh 050 3651402
m.annelisaarinen@gmail.com

Sukuseuran varapuheenjohtaja:

Esko Vatanen
Sudenkatu 3 A 2
33520 Tampere
puh 040 5312734
esko.vatanen@gmail.com

Sihteeri-taloudenhoitaja

ja hallituksen jäsen:

Pekka K. Vatanen
Huosiovaarantie 71
82730 Tuupovaara
puh 045 3231883
pekka.k.vatanen@viestilinja.fi

Hallituksen jäsenet:

Tarja Hukka
Riihiniementie 8 a
82430 Puhos
puh 050 5407597
tarja.hukka@hotmail.com

Liisa Koponen
Pekkalankatu 28
83500 Outokumpu
puh 040 5459472
liisa.koponen@outlook.com

Marko Vatanen
Kivijalankatu 8
13500 Hämeenlinna
puh. 050 4607600
mvtanen@gmail.com

Maija Väänänen
Sopentie 197
82600 Tohmajärvi
puh 050 5307613
maivaana63@gmail.com

Sukututkimus:

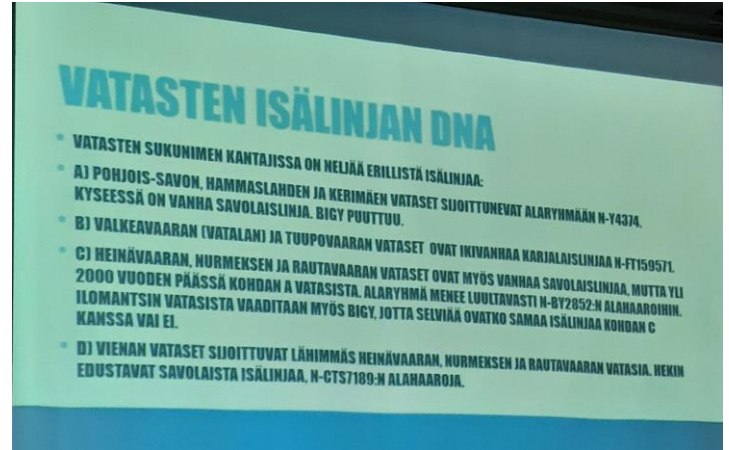
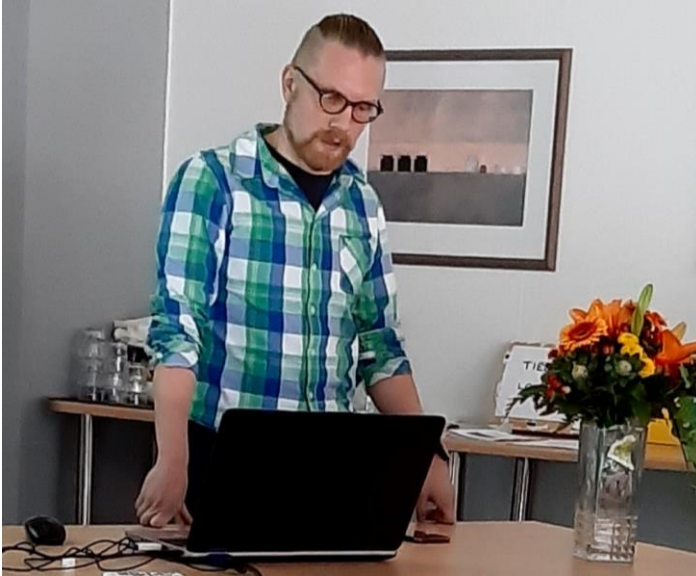
Jukka Hirvonen
Rautionkatu 21 C 19
55910 Imatra
puh 050 4636710
hirvoju2@gmail.com

Anja Saura
Mäntytie 21 B 19
00270 Helsinki
puh 040 7313719
anja.saura@gmail.com

Elsa Kaipio
Vanha Littoistentie 10 b 9
20660 Littoinen
puh 040 7667014
kaipiot@luukku.com

Tuula Kinnunen
Vanha Turuntie 2 H
02710 Espoo
puh 050 3261906
tuuliss@kolumbus.fi

Kuvia sukujuhlasta Savonlinnassa 18.9.2021

Sukututkija Ari Kolehmainen kertoi Vatasten isälinjojen vaiheista ja asutushistoriasta. Kuvat: Aino Kurvinen

Kyösti Vatasen juhlan avausriimi.

Kuva: Keijo Kuntola

Anssi Saura ja sukukirjan valmistumisprosessin vaiheet.

Kuva: Aino Kurvinen

Sukujuhlan päätteeksi laulettiin yhdessä Savolaisen laulu.

Kuva: Aino Kurvinen

Sukujuhlassa kukitettuja; vasemmalta Aino Kurvinen, Anneli Saarinen, Anja Saura, Anssi Saura ja Tuula Kinnunen.

Vatasten sukuseuran kunniajäsenet: Kyösti Vatanen ja Matti Koponen.
Pekka K. Vatasen kuva kunniakirjojen luovutuksesta 9.10.2021.